

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Egész évre 6 frt. — félévre 3 frt

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutányabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyitlté ben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer | Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. | Kéziratok nem adotnak vissza.

Baranyavármege tanügye.

A tanfelügyelő felévi jelentése.

Salamon József kir. tanfelügyelő az 1891-ik év második felére vonatkozólag a következő jelentést terjesztette a megyei közigazgatási bizottság elé:

1. A tankötelesek összeírása a városi hatóság által a kellő időben befejeztetvén, a tanév szeptember hó első napjaiban a város területén levő összes népoktatási tanintézetekben megkezdett s azóta, kivéve a törvényes szüneteket, szakadatlanul foly: hanyag iskolabjárás miatt panaszok fel nem merültek, az itt-ott történő elmaradások a helyi hatóság által kellően ellenőriztetnek s a törvények értelmében a szülők megintetnek s ha kell meg is bírságotlathatnak, ugyanezt jelenthetem az iparos- és kereskedelmi tanoncziskolába járókról is, ma már az iskola látogatás ott is egészen rendes.

2. Az iskolaszékek s ezek közt első sorban a pécsvárosi községi iskolaszék üléseit a szükséghez képest megtartotta, jegyz könyveit hivatalomnak rendesen bemutatta, így járt el az iparskolai bizottság is. A községi iskolák, úgy az iparos tanoncziskolák évi költségvetései a kellő időben elkészítettettek, valamint az előző évi számadások számvényileg felülvizsgáltattak, az iparos-tanoncziskolák számadásai és költségvetései pedig, mert ezek fentartására államsegély adományoztatott,

a nm. vallás- és közoktatási miniszteriumhoz felterjesztettek.

Ezzel kapcsolatosan van szerenésém jelenteni, miként a községi iskolaszék három éves megbízatási ideje a mult évvel lejárván, újabb három évre az új iskolaszék m. évi deczember hó folytán megválasztatott.

3. Uj iskolák e fél év alatt fel nem állítottak, de egy, habár nem a törvények keretében álló, de azt hiszem igen gyakorlati s minden esetre a nőknek egy új keresetforrást nyújtani hivatott tanfolyam, a női keresk. tanfolyam szerveztetett, melyet 14 növendék kitaró szorgalommal látogat: ezen kívül az egyes tanintézeteknél a szükségessé vált osztályszaporítások, számszerint 5. eszközöltettek. Az osztályszaporítások a következő iskoláknál lónek foganatosítva, n. m.: a belvárosi leányiskolában a IV., az ágostonéri fiu- és leányiskolákban a VI., ez utóbbiban az ötödikkal kapcsolatosan, a szigeti külvárosi leányiskolában a VI., szintén az ötödikkal együttesen s végül a bányatelepi iskolában a társulati iskolával kapcsolatosan egy önálló tanítói állás. Itt kell felemlítenem azon körülményt, hogy a város hatósága a Dunagőzhajózási társulattal történt megállapodás szerint lehetővé tette, hogy a város külterületén, Pécsbányatelep környékén lakó szülők tanköteles gyermekei a társulati iskolában nyernek oktatást s e ezből a város ott most már két tanított tart,

A városi iskolaszék intézkedései közül e jelentés keretében valónak tartom, hogy az egyes tanintézetekben alkalmazásban levő igazgatótanítók riszeletidjait ezek nyugdíjába is beszámítandónak határozta, ha majd mint ilyenek fognak nyugdíjba lépni: — továbbá, hogy a külvárosi iskolákban a rajztanítást újból szervezte s végül, hogy a belvárosi el. leányiskolában a rajztanulást a rendes tantárgyak sorába felvette.

Helyén valónak tartom felemlíteni még a pécsvárosi községi iskolaszék azon intézkedését is, hogy a polgári leányiskola helyes vezetése s felügyelése tekintetéből ezen intézetet önálló igazgatóval látta el s végül, hogy összes, általa fentartott iskolában az iskolai feladatok egyöntetűen oldassanak meg, hogy a tanterv mindenütt egészen s a lehető legeredményesebben beosztassék, hogy a nevelés mint az iskolázás legtöbb feladata, a humanus s egyáltalán a helyes paedagogiai követelményeknek megfelelően vezetessék s a növendékekből erős vallás-erkölcsös alappal bíró polgárok váljanak. — intézetei vezetésére és felügyelésére egy felügyelő-igazgatói állást szervezett. Ezen intézkedések a városi tanügy fejlődésére csak nagy eredményű kihatással lesznek.

4. A közs tanítók választása, megerősítése, fizetéseknek megálapítása, ezek pontos kiszolgáltatása a törvények szemeltartásával történt, emiatt panaszok fel nem merültek.

A „PÉCS” TÁRCAJA.

A természetfelfogás változásai.

Irla Lenkel Henrik.

— A Pécs eredeti tárcája. —
(Befejező közlemény.)

Csakhamar Moore e befolyások alatt leíró ódakát ír a Bermuda-szigetlekről, regényes történet keretében feltüntetí Perzsia s India tájképeit, de azért erős hangon magasztalja hazáját, a zöld Érint s a természet jelenségeihez fűzi szerelmének nyilatkozásait. Keats menekülni akarván az angol nyirkos éghajlat alól, édeskes költeményekben Görögország bajairól ábrándozik. Mindezeket tülharsogja azonban két költő, kik mindketten főrangú szerelmásúnak, szenvedélyességök s igazságszeretetéok következtében a legvégletesebb ellentétbe kerültek a lesietti előkelő világgal s a társadalmat megfertőztető erkölcs-telenséggel s vallástalansággal. Shelley és Byron a természethez fordultak s benne megtalálták, mit ott hiába kerestek: az őszinteséget, a szeretetet, a hitet. Mig azonban Shelley az egész természetet átöleli, mig neki a sziklak, felhők, rétek, úgy mint a csillagok, melyeket a közönséges szem érzéketlen s tehetetlen dolgoknak tart, élő, lelkes lények, melyek üdülést adnak az emberi

örintkezés után s abstractióra hajló lelke a világegyetem, a kosmos szépségeiben addig Byron kivált a természet romboló, borzalmas tüneményeiben kejeleg, a zúgó tengerárban, az égre meredő havasokban, az üvöltő szélvészben, a melyek leginkább felének meg az ő zaklatott, elkéseredett lelkének. Rousseau-nak költői szöszolója ő, midőn azt mondja: A nagy hegycok az én érzéscim: vagy midőn világnézetét e paradoxonban hirdeti: Nem az a magány, ha az ember a sziklákön ül, hullamok fölött mereng, járattan erdőben barangol, zuhatagokba s hegy-szakadékokba letekint: ez a természettel való tarsalgas csupán, de az ha a zsvajgo tömeg közt jár, senkitől meg nem érve, senkitől sem szeretve. Összefforrasat a természetet leghívebben e mondása fejezi ki: Hegyek, égbolt, hullamok egy rész az én lényemből s én is azoknak egy része vagyok. Hasonlóképen Shelley: A láthatatlan azalagok, melyek az áther legkönynyebb porzemében laknak, éreznek élnék s gondolkodnak mint az ember, hajlamuk s ellenségeskedésük nálók is törvényt, szokást terem. Maskor a növényeket, állatokat testvéreinek nevezi s a hajnal mosolygását a legszebb szűzénél bájosabbnak tartja, a tenger rivalgó örömet diadalmasabbnak bármely győzőnél. De mar észreveszszük a két költő közti ellentétet: Shelley nem fegyverül

használja a természetet, mint Byron, hogy ezt magasztalván az embereket ostorozza, hanem komoz gyanant, melyen általános világszeretetet pengeti.* Mert volt Byron mégis nagyobb hatással a természetköltözetre is, érhető: az ériszakos zuhatag jobban ízezi meg az embert, mint a hatalmasan, méltóságosan hompalygó folyam.

A német romantikusok természetfelfogása más irányu. Ők szintén szabadulni akartak koruk lapos racionalismustól, a prozai külvilág nyomásától s ezért abba a végtelbe mentek, hogy egészen elhagyják a valóságot a plastikus körvonalakat. A természetet csak akkor szeretik, ha határozatlanok, ködösek a tüneményei, azok, a melyek egyszersmind hasznosak lehetnek az embernek, hiával vannak szerető minden költőiségnek, így aztan nélkülözök is költeményekben azt az erős, hogy úgy mondjam szénaillatot, mely az angolokéiból mindig megcsap, nem érezzük azt a friss áramlatot, mely ornan mindig felénk terjed — ők is folyton a természetnél időznek, de rendesen éjjeli tüneményeivel mint Novalis, ki rythmikus prózában hymnusokat ír az éjhez, vagy legfőlebb holdvilágnál merengjenek el rajta, mint Tieck és társai. Aztán a mod is az angolokétól merőben elütő, túlzottan subjectív.

* Brandes: Der Naturalismus in England.

5. Községi iskolaszék és tanítók közt panaszok szintén nem merültek fel. Valamint tanítók és szülők felebbezett ügyében a közig. bizottság mint felelőbírelti hatóság intézkedése nem kéretett. Egyetlen felebbezett ügy került s utaltatott e közig. bizottsághoz elintézés végett, és pedig Sasvári Béláné. pécsi izz. tanítóú ügye, melyben a bizottság intézkedett is.

(Vége köv.)

— **A képviselőválasztások és a pénzügy.** Rég nem fordult elő — írja a „Magyar Pénzügy” című közgazdasági és pénzügyi szaklap — hogy a budapesti és a vidéki pénzügyhatóságok annyi vájtót utasítottak volna vissza mint az utolsó hetekben. E váltók többnyire kortescélekből nyújtattak be és számos választásra aligha nem lényeges befolyással volt a hitel megvonása. A „Magyar Pénzügy” megjegyzi még, hogy soha annyi pénz nem költözött Magyarországon a képviselőválasztásokon mint most. Egyhangoz választások is nagyjából 10—15000 forintba kerültek, hát még oly kerületekben, hol 2—3 jelölt harcolt egymás ellen. A választók tehát nem igen zúgolódhattak, hogy tél idején kellett követet választani, mert sürgős munkát nem mulasztottak, vagyis ráérték — lelkesedni.

— **A budapesti tőzsdébiróság reformjáról** igen érdekes és szakszerű ciksmozart jelent meg a „Magyar Pénzügy” f. évi 3. 4. és 5. számaiban. A kívánatos reformok a következőkben foglalhatók össze: Megszüntetendő a peres eljárásban tapasztalható késedelem a tőzsdetanácsosok szaporítása által, szabályozandó a bíróság és az elnök működésének ideje. Ma az elnöknek sem hivatalos órája sem hivatalos helyisége nincs és így a feleknek nem áll módjukban sérelmeiket vele közölni. Teendőként jelenleg a tőzsdé jogügyi titkára végzi és minden ennek akaratától és önkényétől függ. Tények igazolják, hogy azon ügyek kerülnek — sorrendben kívül is — tárgyalásra, a melyeket a jogügyi titkár kijelöl. Képzeltető, hogy ily körülmények közt milyen tetésze szerinti gyorsasággal intézheti el a kiadmányozásokat és mily számosak ez irányban — különösen a vidéki felek jogosult panaszai.

— **Az új kereskedelmi szerződésék** február 1-én léptek hatályba. A jövő fogja kimutatni mily hatással lesznek a szerző-

dések az egyes államok, különösen hazánk gazdasági fejlődésére. A viszonyosság alapján alkalmunk van a helyzettel minden irányban számolni és abból annyi hasznot meríteni, amennyi a szerződésnek kellő érvényesítése mellett szereshető. Valószínű, hogy gabnakivitelünk Németország felé élénkülni fog. Rozsban a vételek német számlára már meg is kezdődtek és e cikkben igen jelentékeny áremelkedést prognostikálhatunk. Nem szenved kétséget, hogy egyes iparágakban is élénkebb forgalom fog fejlődni.

— **Az önálló vánterület és jegybank a politikai programokban.** Felütnő jelenségeként említi a „Magyar Kereskedők Lapja”, hogy irányadó férfaink egyre bátrabban hivatkoznak arra, miszerint Magyarországnak az önálló vánterülethez ép annyi joga van mint az önálló jegybankhoz és hogy csupán celszerűségi szempontból nem élünk törvényileg biztosított jogainkkal. Különösen és határozottan hangsúlyozták ezt Wekerle és Baross miniszterek, az előbbi Nagybanán az utóbbi győzött elmondott programbeszédében.

H I R E K.

A pécsi küldöttség Barossnál. Mult számunkban táviratilag emlékeztünk meg a pécsi deputatio tiszteletéről Barossnál és a minisztereknél, közölve az e helyen mondottak lényegét. A történeti hűség kedvéért szükségesnek tartjuk ez események körülme-nyesebb leírását. A küldöttség szócska Barossnál Banffay kir. tanácsos közjegyző, választási elnök volt, a ki hangsúlyozta azon körülményt, hogy Baross jelleléséhez a pécsi tekintélyes ellenzék is hozzájárult és megválasztásának kihirdetését valóságos ovációval fogadta, kijelenté, hogy a pécsi kerület megbízó levelét még sehasem adta át oly nagy lelki nyugalommal, mint azt most Barossnak átadja, úgy tekintvén azt, mint Baross közhatalu tevékenységének jutalmazását és kéri a minisztert, hogy Pécs szabad királyi város mandátumát ne csak elfogadni, hanem megtartani is kegyeskedjék, hogy ez átadástól számítva legyen egészen Pécs városé, mely Barosshoz politikai működésének végéig hű lo maradjon. Baross válaszában mélyen érzett köszönetét fejezte ki a ragaszkodás azon sokszoros jeléért, melylyel Pécs város polgárai pártkülönbség nélkül elhalmozták. Az a meggyőződése, hogy a választások elé megállapított elvekkel, ha-

tározottan és viágoosan kidomborodó programmal kell menni és ha ez elvek és programmal a helyesben kívül még a polgárok nyílt rokonszenvével is találkozók, mint az Pécs városában is történt, e körülmény csak fokozza a mandátum becsét. Hivatkozva azon nehéz helyzetre, melybe az által jutott, hogy egyszerre három kerületben választották, a mely faját a megtiszteltetésnek ő politikai pályáján soha sem kereste, kéri a küldöttséget, hogy a mandátum megtartására vonatkozólag tőle ma még határozott feleletet ne kívánjanak, hanem várják be, míg a döntés rövid idő alatt megtörténik. De bármi legyen is a döntés eredménye, kijelenti, hogy ő teljesen Pécs város polgárait és hogy egész életében mindig ott fogják őt találni, hol Pécs város ügyei támogatásra és segélyre szorulnak. Ezután a küldöttség tagjaival egyenként beszélgetésbe eredve, kijelenté, hogy rövid idő alatt lemegy Pécsre, a mikor is hosszabb ideig fog választástói körében tartózkodni és reményelt fejezé ki, hogy ez alkalommal ismét találkozni fog Pécs város polgársaival az éves jóindulatával, melynek megnyerése politikai működésének mindenkor büszkeségét fogja képezni.

A küldöttség Barossal távozva, Szapáry miniszterelnöknek tisztelettel, Aidinger polgármester a pécsi szabadelvű part nevében gratulált a miniszterelnöknek, hogy az országos szabadelvű part ismét győzelmesen került ki a választásokból és biztosítá egyuttal a pécsi szabadelvű part törhetetlen ragaszkodásáról, melylyel gróf Szapáryhoz úgy is, mint partvezerhez, úgy is, mint a kormány nagyérdemű elnökehez viseltetik. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök köszönetet mondott a ragaszkodás eme nyilvánításáért, megemlíté azon körülményt, hogy úgy Pécs városa, mint Baranyamegye lakosságának nagy része, a szabadelvű part zászlaját juttatta diadalra és kijelenté, hogy a bizalom ez újabb jele csak megerősíti a kormány azon elhatározását, hogy eddigi irányja követésében a közügyek javára fokozottabb és kitartóbb munkásságot fejtessen ki.

A zájós éljenzessel fogadott huszéd után a miniszterelnök barátságosan kezelt fogott a küldöttség összes tagjaival, többekhez kérdéseket intézve. Sillay y József hortermetőlől a pécsi új szőlőtöltesekre vonatkozólag kerdezősködött, mire Sillay azon választ adta, hogy e teren Pécs városa talán az egész országban a legjobban áll, mert az új ülte-

Az ént teljesen följé helyezik a külvilágnak ez annak alattvalója s kényszeredett játékszere.* Így aztan természetköltészetekben tisztán zenei hangulatok keltesere törekednek (mert minden határozott érzést vagy gondolatot megvételnek), szeszélyökben a reális természet minden korlátján átugranak (mihelyt ragaszkodnának hozzájuk, rögtön prózaiakká súlyednének!) s a vidékeket alaklatan, légiés szellemekkel népesítik be (hiszen a természetben igazán élő lényeknek szintén vannak szükségleteik, — hogy lehetne őket költői lélekkel felruházni!?).

Ma csak mosolyogva halgathatunk ily ömlengésekre, minőkkel Tieck „Mondscheim-lied”-jében találkozunk! A hold csilámló lángjai, bokrok, melyek komolyan összedugdoszák csillogó fejüket, hullámok, melyek a teli hold arcát görgetik, szellemek, melyek a holdfény habjain táncolnak éji virágok, melyek esendülve nyílnak meg, csalóány, melynek hangjai vakító világos sugarakként ömlenek alá!!!?

Az angol naturalismus hatása mutatkozik Lamartine költészetén. Kivált a vegetatív élet gyakran igen taláolan van nála átszellemítve, de általában Ossian -kódos, homályos énekei-re emlékeztet képeinek szétfolyó arányaival s a természeti jelenségekkel párhuzamban kifejtett érzéseinek

* Hettner: Die romantische Schule.

tárgyatlanásával. Így Magány, ez, elégiájában közönynevel nézi a tova vonuló folyantot, a faradt tavat, mely elaludni engedte hullámaít, nem törődik vele, akar kél, akar száll a nap, akár kék ruhába, akár fellegekbe öltözik, mert mindenkor csak azt érzi, hogy állandó boldogság neki nem adatott. Csak a költemény végén emelkedik fel: bár elragadná őt is a fergeget, mint a körülte heverő levéltetemeket.

Frissbél, elevenebb s igazabba chansonnier Beranger. Nagyobb tért épen a genre-ra hajló tehetségénél fogva nem enged a természetnek, de a hol előfordul, plastikus képekben domborodik ki, melyek mindig elárulják hogy gyönyörrel időz jelenségeinél. „O nyári éj, kiált fel A lüderetűzek”-ben, „ó kék égbolt, ó élet, ti dusan kárpótoltok érte!” Szímben, motívumban leggazdagabb, de dagályos túlzott, bár gyakran nagyon finom esetű Victor Hugo, ki „Orientales”-jeiben a keleti költészet káprázlatát, buja fényét egyesíti a francia szellem bőbeszédű ürességével, de másrésztől, kivált a „Voix de crepuscule”-jeiben a leggyengédebb lehetőszerű természeti hangulatokban remekel.

Ilyen módon jött létre a modern természetfelfogás mint tökéletes — önlabása a réginék bármily egyes árnyalatokban jelenik is meg. Az anthropomorphistikus természet-feltüntetést helyt adott az anthropopathikusnak.

Az opportunitás elve, mely szerint a tüneményeknek csak annyiban van értékük, a mennyiben az ember felderítésére szolgálnak, megszűnik. A természet többé nem pusztá környék, mely az ember testi állapotára hat, belemerülnek a természet belételebe s az általános vonások helyett személyes részletekbe rajzolnak. Thomsonnal és utánzóival a régi nyugodtan szemlélő mythologikus természetfelfogás sentimentálisá lesz, de apró-lekiskodó, didaktikus, nagyon is idyllikus, gyakran teltetett, Rousseau subjectiv pathetikussá teszi. Wordsworthnal és követőinél realistikusabb színek nyer de túljázan, kiváló szándékossággá, s a természetnek inkább esinos és kedves mintsem fenséges, regényes tüneményeinél állapodik meg, a többi naturalistámal szerelmi, emelkedő s hazafias elemekkel gazdagodik míg Shelleynek és Byronnal erejének tetőfokát éri: a mindenestől átölelő rhapsodikus természetbámulányozásban, ennek teljesen átölvadó dythirambikus természetserelmében.

A természet szerepeltetésének művészi módjában mjndezeket felülmúlja a centralis költő Göthe. O kulva Lessingnek 1766. megjelent a költészet és festészet határait élesen s örökérvényűen szabályozó Laokoönján, tanulmányozva a Percy s Herder felfedezte népköltészetet, melyhez ugyancsak a természet kereső áramlat vitte az elméket, meg-

tések területe 60 holdra tehető, mely szép eredmény csak az által volt elérhető, hogy a városnak nagy amerikai szőlőtelep van.

A miniszterelnök igen elismerőleg nyilatkozott még Pécs város felkes, hazafias magatartásáról, melyet ő felsége itt léte alkalomával tanult megismerni és megerősíté azon hirt, hogy az év őszén ismét meglátogatni indokozik ő felsége a német császárral Pécs városát és Baranyamegyét.

A fogadtatás végeztével a küldöttségnek Budapestben maradt tagjai lakomára gyűltek össze a Vadászkiirt-ben. Ez alkalommal számos felkösöntő mondatot, így dr. Perls Armin fölkösöntő Baross Gábornak, Kardoss Kálmán főispán Pécs város polgárságát, Sillay József Bánfay választási elnököt, dr. Blum Béla, Majorossy Imre a főispánt, Feiler Mihály a távollévő Aidingert polgármestert; felkösöntők mondatok még Krácznay Mihály pártelnökre, Brazay Kálmánra stb. A lakoma, melyben Toszt Gyula és Brazay Kálmán is részt vettek, igen kedélyes volt. Baross Gábor elfoglaltsága miatt — épen minisztertanács tartatott — nem vehetvén részt, a főispánhoz intézett levélben fejezte ki e föltti sajnálatát. Levele így hangzik: „Nagyon sajnálom, hogy elfoglaltságom miatt nem lehetek köztetek. Mulassatok jól. Eljén Pécs! Baross Gábor.” — A kedélyes lakoma vilámszenesző mellett késő délutánig tartott.

Hymen P o l l a k Herman szigetvári kereskedő eljegyezte P a j t á s Róza urhölgyet Barossól.

Athelyezés H e i n d l Nándor vámosmikolai kir. bírósági díjas joggyakornok a budapesti kir. ítélőtábla kerületéből a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe hasonló minőségben athelyeztetett.

Nagyszabású alapítvány. Németh János nyugalmazott agárdi plebanos, nagyszabású alapítvánnyal koszoruzta be ujjában munkás, tevékeny és áldásos cselekedeteinek sorozatát. Husz ezer forintot és dunaföldvári értékes házat tette le alapítvánnyul egy Dunaföldvártól alapítandó leányiskolára, mely a Szent-Vincc nének gondjaira lenne bízandó. Így rója le Dunaföldvár nemese szülőltje szülőföldje iránt érzett mely kegyeletét!

A pannonhalmi főpát választása. V a s z a r y Kólos utódját e hó 22-én fogják megválasztani Pannonhalmán a magyar benécs A rendnek ez időszert 159 választó, s egyszersmint választható tagja van. A választáson melynek eredményét országsszerte nagy érdeklődéssel várják — Z a l k a János győri püspök lesz a kiküldött

tudta védeni költészetet a botlásoktól, melyekbe előzői s körtársai épen a tilhajtott természetsszeretet, illetőleg annak filogtatása következtében beleestek.

Felszabadítva magát a Wertherjében nyilatkozott beteges, de Rousseauénal igazabb természetsszeretet alól költészetében érzéseit majd természeti képek keretében, vagy pedig a természetnek az emberre való hatását adja tudtúl. Harzreise im Winter, „Über allen Gipfeln ist Ruh“, „Mailed“ cz. költeményei örök példái a subjectiv, de mértékelt tartó természetsszeretnek. Nála a természet-felfogás igazi metafizikai pantheismusa van kifejezve, a german mysticismus és görög polytheismus magasabb szülöttékepen. Mesterének vallja Göthét Heine, ki mint soha dalköltő együtt érez minden virággal, bele tud hatolni képzelőtevével minden táj sajátágaiba akár az északi tenger, akár a Ganges mossa azt. Költészeté épen ezért ragyog, bár egyes romantikus foltoktól érintve, oly átható megbűvölő fényben. Mellésorakozik Lenau a zügg, borongó nádas szerencsétlen lelkű költője s Freiligrath az őserőd, a sivatag tüneményeinek mesteri leírója, s így elítültünk állanak föbb vonásaikban azok a költők, kik a modern természetköltészetet megkezdtek, elfogadtattak s századunk költészetében uralkodóvá tettek.

királyi biztos. A jelöltek sorában F e h é r l p o l y t, F r a n c i s c s N o r b e r t e t é s V i l l a n y i S z a n i s z l ó t e m l e t i k.

Telefon Mohácson. B e n e Károly, a mohácsi posta- és távirtdahivatal főnöke indítvány adott be Mohács város képviselő-testületéhez hogy, mint érkösi testület, létesítsen telefonhálózatot a város területén. Célsszerűnek véli továbbá, hogy a képviselő-testület előzőleg bizottságot küldjön ki, melynek feladata volna a telefon berendezéséről intézkedő törvények és rendeletek tanulmányozása. Az indítvány elfogadásával — miben kételkedni alig lehet — régi óhaj teljesül Mohácson.

A zsidó vallás egyenjogusítása tárgyában a szigetvári izr. hitközség rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a köztisztviselőben álló elnök, K a i n e r A d o l f takarékpénztári igazgató nagyhatalú, felkes beszede továbbá dr. Hoffmann J. alelnök és dr. Kohn Armin főrabbi fejtegetései után egyhangulag elhatározott, hogy a hitközség magáévá teszi a mozgalmat és a fővárosban megalakult végrehajtó bizottságot teljes erejével támogatni fogja.

Baross figyelme. Megemlítettük már és kellőleg méltattuk is azt a szép pohárköszöntőt, melyet a pécsi Baross-banket alkalomával dr. Perls Armin főrabbi Baross Gáborra mondott. A nagyhatalú felkösöntő, úgy látszik, Baross figyelmet is megragadta és ezt hűtőn, midőn a pécsi küldöttség a mandatumot neki átadta, ki is nyilvánította, mert midőn a mandatum átadása után Baross a küldöttség tagjaival barátságosan kezelt fogott, dr. Perls Arminnal, (ki a deputatióban szintén részt vett és kinek neve csupán tevédsébb maradt ki mult számunk távirati tudósításából,) beszélgetésbe eredve szoba hozta a szép pohárköszöntőt és megjegyezte, hogy a beszéd lényegével, melyre vonatkozik, nem akar foglalkozni, de annál nagyobb elismerését nyilvánította dr. Perls beszédének formai tökéletességéért és szépségeiért.

Túlzott aggodalom. A F. Z. mult szama azon szenzációs hírrel lepte meg városunk közönségét, hogy a vízvezeteki munkálatok előrehaladásával kitűnt, miszerint a Tettey forrás vize nem elégséges arra, hogy a kiterjedt esőhálózatot elegendő vízzel lássa el. Utána jartunk a dolagnak, s a legilletékesebb helyről kapott értesülésünk szerint az egésznek alapja csak annyi, hogy a Tettey forrás, mint minden pécsvidéki forrás, leginkább esővízzel táplálkozik. Minthogy pedig a mult évi ősziesőzések elmaradtak, nagyon természetes, hogy a Tettey forrás vízmennyisége csökkent, a mi azonban csak időszakai és bizonyosra vehető, hogy tavasszal ismét a normalis viszonyok állnak helyre. Nem szabad továbbá felednünk azt sem, hogy vízvezetékünk nemcsak a Tettey forrásból táplálkozik, hanem be van abba vonva több más forrás, így a vizdus báliesi forrás is, s így az egyiknek esetleges időszakai vízszegénységét a másiknak vízbősége pótolja.

A gyertyaszentelői vásár, melyet az idén a budai külvárosi vásártérten tartottak meg, egyike volt a legsikerültebbeknek. Összesen 820 kótés történt, leginkább lóra. A vásáron veronai és mantuai lókereskedők is megfordultak.

Házasság. Blau Flóra kisasszonynak Blau Rezső utépítési vállalkozó leányának mult hó 26-án esküdött örök hűséget a mohácsi izr. templomban Ábrahám Jakab apatini kereskedő.

Tűz ütött ki Uj-Laskafalun, szombaton, mult hó 30-án és elhamvasztotta egy tehető földmivesnek, B u r g e r K o n r á d n a k egész házáat az idej betakarított terméssel, hussal és zsírral együtt: a kár megközelítőleg 1000 frt. Biztosítva nem volt. A tűz a kéményből származott.

A vásáros iparosok figyelmébe. Ujjában több helyütt az országos vásárokban a kirakódás előtt az iparigazolvány előmutatása követeltetett meg az iparhatóságok által.

Nehogy annak hiánya miatt a legkellemetlenebb helyzetbe jussanak iparosaink, az ipar-tetület előjárósága részéről figyelmeztetnek, hogy iparigazolványait mindenkor vigyék magukkal. Azon iparosok pedig, a kik a céhek idejében váltak mesterekké, de mesterlevelüket elvesztették, az ipar-tetület elnök-ségénél önálló iparosi minőségüket igazoló bizonylatokat válthatnak.

A diphteritis Laskafalván. — miután rövid hét alatt 39 áldozatot vitt a sirba — január elején megszűnt.

Táncvigalom. Szent-Lőrinc és vidéke fiatalsága az önkéntes tűzoltó-egylet javára Szt.-Lőrincen a nagyvendégő termében 1892. évi február hó 13-án zárkörű táncvigalmat rendez. A bálbizottság tagjai: Bogay Lőrinc, Lucsányi Ede, Engel Gyula, Fonay Lajos, Iker János, Kovácsy Gyula, Szarvassy Zoltán. — Beléptidij: személyjegy 1 frt. családjegy 3 frt. — Kezdeté 8 órakor. — Fölülfizetések a nemes cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. — Vidéki családok részére szállásról és az állomáshoz fogat-ról gondoskodva van.

A távozó főispáni titkár. V á g ó Ferenc főispáni titkár a belügyminiszteriumba, mint segéd fogalmazó visszahívottat. Vágó Ferenc, ki rövid itt időzése alatt is általános kedveltséget vívott ki magának, pár nap alatt elhagyja városunkat, honnan, hisszük, csak jó emléket visz magával. Kívánunk neki kitartást és szerencsét a közpályán.

Pécsi ifju polgárok táncestélye. Hétfőn, e hó 1-én tartották Pécs ifju polgárai a Hattuy termében nagy érdeklődéssel várt táncestélyüket a katonazenekar és Rác Gusztó zenekarának közreműködése mellett. A terem kék és fehér draperiával s helyenkint növényekkel igen izessé volt díszítve. Hölgyek rendkívüli nagy számban voltak jelen s ugyancsak dolgoztak a kisebb számban megjelent férfitanácsoknak. Föltűnt a helyorségi tiszték teljes hiánya: az egyenruhát csak a szép számmal megjelent önkéntesek képviselték. Négy negyest rendeztek. Az első 76 pár táncolta két kolonban, az utolsó 6 órakor rendezték. Az egész estély folyamán kedélyes, vig hangulat uralkodott. A rendezőség jelvényei és a női táncrendek rendkívüli csinosak voltak. Az estélyre Rác Gusztó csinos Lujza esadással irt, mely S c h l a u c h Imre építőmester, a táncestély elnöke nevének van ajánva. A jelvont hölgyek közül a következőket sikerült följegyeznünk: Bencenleiner Nándorné, Böhm Józsefné, Jantai Gyuláné, Kelemen Istvánné, Köröszts Józsefné, Schlauch Imréné, Ruepprecht Nándorné, Streicher Lajosné, Sehneckenberger Karolyné, Angster nővérek, Barrois nővérek, Brézius Maris, Benkő Paula, Csizsár Janka, Csurs Izabella, Cserta nővérek, Dobszay Mariska, Dóczy Vilma, Eisner nővérek, Eötvös Ilka, Edhofer Mariska, Fombert Anna, Gadó Mariska, Greksa Róza, Gündl nővérek, Giesz Riza, Hofmeister Anna, Horvát Ilona, Huber Amália, Hohmann Gizella, Járányi nővérek, Jezevich Mariska, Jeszenszky Margit, Kaiser Vilma, Karch Ilona, Koszér Juliska, Kelemen nővérek, Kerek Jolán, Mestrics Etelka, Martinec Karola, Maranics Janka, Nürnberg nővérek, Orf Riza, Perczel Vilma, Pinter Terka, Petrovics Terka, Petz nővérek, Podluzsányi Sarolta, Plichta Karolin, Peer Mariska, Repich Etel, Sándor Olga, Schlauch nővérek, Schellenberg Mariska, Sperl Mariska, Szigriszt Mariska, Uhlász Matild, Weidinger Sarolta, Ziegler Emilia és Zsille Etelka.

Stawenhagen hangversenye. Szerdan este tartotta Stawenhagen Bernát hírneves zongoraművész eseményszámba menő hangversenyét a Hattuy-teremben. A nedves, esős idő sokakat visszatartott a hangverseny látogatásától s mégis szépszámu hallgatóság gyűlt össze. Ülőhely alig egy-kettő maradt üresen, csak az állóhely mutatott nagyobb hézagokat. A művész nem kerestet néhez darabokból állította össze műsorát, mert nála nem a mit, hanem a h o g y a n játszás a fő: így aztán a közönség többnyire ismert arabokt hallván, teljesen élvezhette Stawenhagen tünemény-

szertü művészetét. Fél nyolc után ült a művész a Bösendorfer-féle remek zongorához, a szokásos udvarias tapsoktól fogadva. A zaj lassanként lecsendesedett s főlhangzott Beethoven hatalmas As-dúr szonátája. Már az első akkordok hallatára eltűnt a hallgatóság arca, a várakozó kifejezés s helyt adott a csodálkozás, az elragadtatás kifejezésének. Es Stawenhamen valóban bámulatos művészettel juttatta érvényre Beethoven gondolatös zene-költeményének szépségeit, csodálatos könnyedséggel győzve le a legnagyobb technikai nehézségeket. Az utolsó akkord elhangzása után főlhangzó viharos taps már nem az udvariasság jele, hanem a közönség elismerésének eclatans kitörése volt. Kis szünet után a műsor második pontját, egy ügyesen összehálított ciklust játszotta a művész, mindinkább magával ragadva a hallgatóságot. Schubert C-dúr variációját, Henselt két etude-jét, Mendelssohn végtelenül kedves scherzóját mutatta be, ez utóbbinak leghangyolultabb helyeit játszva oldván meg. Majd Chopin Des-dúr prelűd-je hangzott föl, utána ugyanannak két édes, poétikus dallama keringőre. Halotti esend lett a teremben csak a zongora lágyan olvadozó, elringató zokogása hallatszott megszakítva egy-egy fokegnyobb lelkű leánya csodálkozó fölkiáltásait. Egy bájos fiatal leány, fészl rózsabimbó, ki még virágos tavaszát sem élte keresztül, elbűvölve az édes hangoktól, egyre azt suttogta magától, hogy mint szeretne ő most meghalni. Ezt a csodás hatást az igazi művészetnek bizonyára sokan érezték vele. Az egyes darabok után háromszor, négyszer tapsolta meg a közönség a szerényen hajlongó művészt. Befejezésül Liszt darabjait játszotta Stawenhamen, kinek tudvalegővel tanítványa volt. A III. rhapsodia ismét frenetikus tapsvihart keltett, mire műsoron kívül még egy Liszt-darabot hallottunk. A hangverseny sikerével úgy a közönség, mint a művész meg lehet elégedve, mert zongoraművész állgha kapott még Pécselt annyi tapsot, mint Stawenhamen. De elismerés illeti Valentin is, ki a hangverseny rendezésével nem kis hállára kötelezte a pécsi közönséget. Mint halljuk, Valentinnek sikerült megigertetni Stawenhamennel, hogy még egyszer meglátogassa Pécselt. Második hangversenyét nagy érdeklődéssel várja a közönség, mely most már tudja, hogy mi rejlik Stawenhamenban.

Két új zenemű. "Virágosokraimból" cím alatt Engel Lajos könyvkereskedő bizományában két magyar népdal jelent meg, melyeket énekhangra zongorakísérettel Böhm Emil szerzett. A két dal címe: "A szamócas leány" és "Késérő a szivem". A fiatal szerzőről — kinek ez 1-ső és 2-ik műve — az itteni zenezerzők is kedvezően nyilatkoztak s jelen szerzeményeért meg is érdemli a díszesetet. — A zenemű ára 60 kr.

Vonatkisiklás történt esütörtök hajnalban közvetlen Dombóvár fölött, a budapest-pécsi személyvonattal. A kisiklás oka helytelen váltó-állítás volt, a mit, ha tekintetbe vesszük, hogy épen ekkor helyettes váltóór végezte földadatát, nem igen csodálhatunk: reméljük azonban, hogy épen ezen szerencsétlenség elég ok és alkalom lesz arra, hogy az oly kiváló fontosságú váltók ellenőrzésére az eddiginél nagyobb súly fektetessék. A kisiklásnak szerencsére, nem lett végzetes következménye, mert a vonat, az állomás bejáratánál, a szabályoknak megfelelőleg, teljesen lekezett állapotban haladt. A gőzmotort a sinekről lecsúsza, maga után rántotta a szerkocsit és még más három, nem személyszállító kocsi és ezzel a vonat szép csendesen megállt. Az utasok túlnyomó nagy része nem is tudott semmit a kisiklásról és arról csak akkor értesült, midőn a kaulozók a kocsiiba bekiáltottak, hogy tessék kiszállni és bemenni az állomásra, mert kisiklott a vonat. Ez a bemenés nem volt ugyan a legkellemesebb mulatság, mert nedves, hideg idő volt és mellé meglehetősen főlázott at, hanem azért mindenki szívesen tette meg a rövid utat, magával cipelve cökmökjait, a mit különben az allo-

másfőnök megkönnyített annyival, hogy az utasok elé külön vonatot küldött, a mely gondoskodásért a megérdemelt elismerést és köszönetet ezennel ki is nyilvánítnk. ^{3/4} órai késéssel érkezett meg Pécsre a személyvonat, azonban a pósta nélkül, mert az nem volt átszállítható.

A hercegprímás Esztergomban. Vaszary Kólos bíboros hercegprímás hét-főn egész váratlanul székvárosába érkezett. Minthogy csak szerdára várták, sike- t észrevétlenül palotájába hajtatni, hol megjelenése leirhatatlan zavart idézett elő. A futótűzként terjedő hirre, hogy a primás megérkezett, a város lologódsít oltott. Este Esztergomot fényesen kivilágították. Azóta a primás alig győzi a tisztelőg küldöttségeket fogadni. A püspöki consecráció, melyet Gálmberti nuncius fog végezni, valószínűleg vasárnap lesz Esztergomban.

Iskolaszéki ülés volt a múlt hó 23-án a városházán, melyen az iskolaszék újból megalakult. Elnök 23 szavazattal egyhangulag megválasztva ismét A i d i n g e r János, kir. tanácsos, polgármester lett, alelnök K r a s z n a y Mihály kir. tanácsos, jegyző M a j o r o s s y Imre városi főjegyző, ki már 16 év óta szakadatlanul viseli a tisztséget a városi főjegyzőséggel együtt, gondnok K e l l a n e r Sándor. Az iskolaszék megalakulása után B o l g a r Kálmán ügyvéd lendületes, szép beszédben üdvözölte a polgármestert, mint a népnevelés fáradszatos bajnokát. A polgármester válaszában kiemelte, hogy az iskolaszék eddigi működésére a legszebb elismerés az, hogy tagjai újból megválasztották. Ő városának a legnagyobb szolgálatot azáltal véli tehetni, hogy minden tehetőségét a népnevelés magaszatos ügyének szenteli. Az ezután főlhangzó lelkes eljenzés után tárgyalták az ágoston-téri gyermekmenhely ügyét. Jelentés szerint a menhelyet már nagyon igénybe veszik a lakosok, jóllehet eleinte idegenkedtek tőle. Bubreg Antal iskolaszéki tag kérdésére, hogy ott a magyar nyelvet tanítják-e és hogy milyen a társalgási nyelv, az ágoston-téri népiskola igazgatója azt feleli, hogy a magyar nyelvet tanítják s a társalgási nyelv kizárólag magyar. Ezek után Marsal Ferenc, a szigeti külvárosi iskola igazgatója szólalt föl, hangulatosan, hogy a gyermekmenhely mily nagy jótétemény a budai külvárosi lakosokra, s hogy a szigeti külvárosban, melynek lakói a filoxera pusztításai által nem kevésbé szenvednek, mint a budai-városiak, szintén célszerű volna egy gyermekmenhelyt berendezni. A polgármester azt feleli, hogy ő már gondolt erre, csak hogy nem sikerült alkalmas helyiséget találni. Megbizza Marsalt, hogy a helyiségre vonatkozólag tegyen javaslatot, mire a gyűlés egyéb teendők hiányában feloszlott.

Az I Pécsi Cipész Iljuság betegségyelőz és temetkezési társulata saját pénztára javára 1892. évi febr. 7-én a Scholz-féle sörösarnok tautermében zártkörű táncvigalmat rendez. — A zenét Jónás János és Farkas Sándor népzenekeura látja el. — Beleptidij előre váltva személyenként 50 kr, este a pentánál 60 kr. — Kezdeté esti 7 órakor. — Jegyek előre válthatók Reich János, Gyimóthy Gy., Szigvári Adám, Rézbányay János és Ján András uraknál. — Fölülvezetek a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — A rendező-bizottság minden lehető el fog követni a n. é. közönség meglegedéséért, a miért számos látogatásért eszedezik.

Tűz volt a szigetvári járáshoz tartozó Apáti községben a héten, melynek egy emberélet is esett áldozatul.

Halálozás. T r e t y á r Vilmos es. és kir. nyugalmazott őrnagy meghalt f. hó 4-én életének 76-ik évében. — K o v a c s e v i c h Dezső meghalt f. hó 2-án életének második évében. — K a l l u p k a István meghalt e hó 5-én életének 51-ik évében.

Szigetvárról írja levelezőnk, hogy D i a m a n t Simon ottani tekintélyes kereskedő, egyike a város legiszertettebb, leg-

szertettebb polgárainak 34 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt; temetésé nagy részvét mellett ment végre és részt vettek benne a város hatóságai és egyesületei. Dr. K o h n Ármín főrabbi ez alkalommal egyiket tartá legmeghatóbb gyászbeszédeinek.

Halálozás. G r ü n h u t h Manó közszertetben álló szigetvári nagykereskedőt súlyos csapás érte. Legidősebb leánya, J a n k a, egy ritka szellemi tulajdonokkal megáldott, gyönyörű szőke gyermek, ki tanítóinak kedvence és szüleinek büszkesége volt, 12 éves korában elhunyt. Hercevadása liliomhullás volt, mely mindenkit fájdalomosan érintett. Legyen neki könnyű a hant, gyászoló szüleit pedig vigasztaljuk az általános részvét és kedves jó gyermekeik.

Sikerült táncestélyt rendezett a múlt hó 30-án Vaiszló a vendéglő nagytermében Vaiszló s környékének intelligens közönsége, mely családias jellegű mulatság tombolával kezdődött s a legkedvesebb hangulatban tartott reggelig. Együtt volt ott also Baranyának minden szép leánya, szép asszonya — s csak az kár, hogy oly kevés volt a táncos, minthogy a vaiszlói arany ifjuság megfoghatatlan okból nagyon tartózkodik a kedélyes, vig mulatságtól, pedig az igazi feszelen jökeidv csak az ifjúlasi mulatságokban található föl és érvényesülhet legjobban.

Influenza betegeknek legcélszerűbb napközben gyakran jó cognacot adni, a mit nemcsak több tekintélyes orvos ajánl, de a kórházak is gyakorolják. Alkalomszerű most megemlíteni, hogy a Magyar Szent Korona országának "Vörös kereszt" egylete e napokban pályázatra hívott fel több cognacgyárost s a beérkezett pályázatok közül daczára annak, hogy árai magasabbak versenyző társainak árainál, mégis Esterhazy Géza gróf Angyalföldi cognacgyárát reszesítette előnyben, ezt hivyan még az Erzsébet kórházban szükséges cognac szállítására. Megemlítsre méltó még, hogy a legutóbbi brünni élelmezési kiállitason a jury az Esterhazy cognac a francia cognacot felülmúlónak találta. Látható tehát mindezekből, hogy a gróf Esterhazy-féle gyár cognacja, mint e gyártmányok legjobbjá ajánlható.

Felelős szerkesztő s fapltaladnos
FILKERMILY

NYILT TÉR.

Nyilt levél

a Pécsi Figyelő t Szerkesztőjéhez.

A "Pécsi Figyelő" f. évi 9-ik számában a szalantai választás leirasában a Vajay István választói oly alávaló jelzőkkel vannak felruházva, a melyek nemcsak, hogy nem igazak, hanem minden ott jelen volt jellemes embernek arcába szöktetik a vért.

Nem tudom, ki lehet a tudósító, hanem elolvassa a tudósítást, mindjárt azon meggyőződésre jutottam, hogy az igazságnak nem nagy barátja és hogy a t. Szerkesztő urak sokszor érdemtelen tudósítókra pazarolják bizalmukat. Az illető tudósító, ugy látszik a pártszerveletől elkápráztatva minden pártos derék jóvával magyarokat látott, csupán Vajay taborában nem látott mást "fanatizált esőseleknél" és "svábok" és rácekből szedett-vedett alja népségét!

Vajay taborában volt egy plebános, voltak kaplánok és tanítók tobban, tehát a a vidéki intelligencia. Ezek pedig azt hiszem, hogy ha nem is viselnek lükkeipőt és nem is járnak a legújabb párisi szabásu nadrágban, azért még sem "fanatizált esőselelek". Az ily kifejezés ellen tiltakozom az ott jelen voltak nevében és írójának vágom vissza az arcába!

A mi pedig azon svábok és rácekből szedett-vedett aljas népséget illeti, jegyezze meg magának az illető tudósító, hogy azok épen oly honpolgarok, mint akárki más, s minthogy adójukat megfizették, a szavazásra

épolj joguk van, mint akármely foldesurnak. Egy latszik, az illető tudósító is azon emberek közé tartozik, kik a ruha után ítélnék. Az igaz, hogy a Vajaysták nem voltak ünneplő ruhákban, mint a más pártiak, ennek az oka azonban az, hogy legmagyobb részök gyalog tette meg az 5-6 órai utat, minthogy Vajay kocsifúvart nem adott senkinek sem, mint azt tették más pártban. Mégis eljötték! 5-6 órát gyalogolni, egész nap élelen-szomjan ott kűnn a hidegben áldogálni, nem követelve egy krajcárt sem, s magát semmiféle ijesszéssel, sem pénzzel el nem csábítani engedni egy más párttól, ezt szedett-vedett népség meg nem teszi, ki nem állja, hanem csak beesületes, jellemes, elvű emberek. S ezt megtették mind a Vajaysták. Tehát jegyezze meg magán k az illető tudósító, hogy a daróc-szar alatt is beesületes szív doboghat. Különben is, hogy Vajay választói még sem oly rossz emberek, mint azt az illető tudósító feltűntette, kitűnik abból is, hogy még a választás előtti napokban is sorra járták őket a különféle városi urak parolázva velük és barátom-nak nevezve őket, a mit pedig szedett-vedett alja népség-gel bizonyosan meg nem tettek volna.

Vajay és pártjának reputatioja érdekében kénytelen voltam ezeket a nyilvánosság terére hozni, nehogy ezen párt Baranyamegye közönsége előtt tévesen legyen informálva. Azon jelzők, legkevésbé sem illenek Vajay választóira, s épen azért figyelmeztetem azon urat, ne dobálózzék annyira azon püszkos titulusokkal, mert azok az ő arcába froszesennek vissza. Különben egyáltalán furesának találom, hogy az összes baranyai választók között esupán Vajayt találták szedett-vedett népségnek. Az okát gyánitom! De arról sem én, sem ön, sem Vajay nem tehet, ha a nép jobban bizik egy egyszerű káplánban, ki már több éve el köztük, mint valamely idegen urban, ki sohasem látott.

Mielőtt tehát nyilatkozatomat bezárnám, bátor vagyok figyelmeztetni t. Szerkesztő urat, jobban kontrollirozza egyes tudósítóit, mert a hazug tudósító nemcsak a lapnak jó hírnevet rontja meg, de szégyent hoz a szerkesztőre is, mert azt mégsem akarnám elhinni, hogy a Pécsei Figyelő-t személyes rokon- vagy ellenszeny kifejező organumául akarná lebecsülni.

A szeres, a hiba nyilvános volt, nyilvánosnak kellett a refutatioának is lennie.

Olasz. 1892. jan. 31-én.

Ivanovics György káplán.

Mennyasszonyi selyem ruhákra

való selymeket fekete, fehér és krém színekben, simát és damasztot méterenkint 45 krtól 16 ftt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtaban) szállít egyes öltönyökre vagy egész végekben is postabér és vámmentesen **Henneberg G.** es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Mintak post. fordulóval küldetnek. Svájcba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Egy budapesti borkereskedő

ajánkozik a t. e. termelő, borkereskedő és ocnagygyáros uraknak, az illető a legjobb hírnévűk üveendő bűvárosi borkereskedők, kereskedők, vendég-házok, kávéozókna a legelőnyösebben van bevezette borkokkal, ocnac-kal és egyéb szeszes italokkal. Elfogad vezérképviseletet fixum nélkül. Csupán mérsékelt jutalék mellett, esetleg bizományt. Ajánló okmányok rendelkezésre állnak.

Levelek **OHMÜLLER JÁNOS** borkereskedőhöz intézendők Budapest. Jozsef-utca 54. sz. 3877

Kiadó lakás.

A város központján **Szepesy-utca 4-ik szám alatt** 4-5 szobából álló lakás **jutányos árért azonnal kiadó.**

Kipróbált szer fogfájás ellen.

Kwizda

Alveolar-fogcseppei.
Egy palack ára 60 kr.

Alveolar-szájvize.
Egy palack ára 40 kr.

Alveolar-fogpasztája.
Egy doboz ára 70 kr.

Naponkénti szállítás postán a főraktár által:
Vendéki gyógyszerár: Komáromban, Bécs mellett.

16391. sz. 891.

3890

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Arczt Mihály** végrehajthatónak

Zsifkovics Mihály

végrehajtást szenvedett elleni 35 ftt tökékövetelés és járulékaival, valamint a csatlakozott n.-bolyi segélyegylet 250 ftt és Szauter Gusztáv 25 ftt töké és járulékaival iránti végrehajtási ügyében a pécsvárad kir. bíróság területén levő Maráza község határában fekvő, a marázai 242. sz. tjkvben felvett 1498. hszsz. fekvőségre 71 ftt becsárban 1499. hszsz. szőlőre 140 ftt becsárban, az 1473. hszsz. szőlőre 102 ftt becsárban, az 1452. hszsz. szőlőre 244 ftt becsárban, egy a marázai 407. sz. tjkvben felvett 81. hszsz. 35. sz. házra 400 ftt becsárban, a 408. sz. tjkvben felvett 198. hszsz. fekvőségre 67 ftt becsárban mint ezenmel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1892. évi február hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Maráza község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási aron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 7 ftt 10 krt. 14 ftt. 10 krt 20 krt. 24 ftt 40 krt, 40 ftt és 6 forint 70 krt készpénzben, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet s. §-ban kijelölt övadékképes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bírósághoz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1891. évi november hó 18-ik napján.

Lukrics István
kir. törvszéki bíró.

Rendkívül fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A es. és kir. szab. **Potentator**-ral gyógyulhatnak férfiak rog'an, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elvesztett erő is helyreállítatik (különleg észrevehetően. garantizott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógyszer). Híres tanárok elismerő nyilatkozatait, legmelegebb orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratat érdekel nélkül tanácsolják a es. és kir. szab. **Potentator** alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és esomagolás diszkrétíval. Tartalom és származás felismerhetlen **Dr Altmann Károly**, Wien. VII. Mariabilderstrasse Nr. 70. Felvilágosító róprátok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Ház-eladás.

Pécsett egy élénk forgalmu helyen fekvő **szép ház.** a melynek legnagyobb része még 5 és 11 évekig adómentes, a vételár után 10 százalék brutto jövedelmét hoz, csakis elköltözés végett szabad kézből eladó, 3683

Szives utasítást nyerhetni e lap kiadóhivatalánál.

Bor-kivonat

Hogy egy szempillantás alatt jeles és egészséges bor legyen előállítható, melyet a valódi természetes bortól nem lehet megkülönböztetni, ajánlom ezen **jónak bizonyult** külön-gességemet. 3812

Ára 2 kigrannak (elég 100 lit. borhoz) 550. Használati utasítás ingyen. Jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Borszesz megtakarítás

érhető el fölülmulhatatlan **erősítő esszenzem** által pálinkához; ez az italoknál kellemes, csipős íz ad és csak nálam kapható.

Ára 3 ftt 50 krt kilónként (600-1000 liter számára); Használati utasítás ingyen.

E különlegességeken kívül ajánlok mindenem **esszeneket, rum, ocnac,** finom **líquorok** gyártásához fölülmulhatatlan kitűnőségben. Használati utasítások díjtalanul mellékeltek **Árjegyzékek franco.**

Karl Phillip Pollak

esszenkülönlegességek gyára Prágában.

Megbízható képviselők kerestetnek.

34. sz. 1892

3879

Árverési hirdetmény.

Alulról kiküldött végrehajtó az 1891. évi LX. t. cz. 101. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. bíróság 1892. 90. sz. végzése által Paták Ignác cégr végrehajtható javára

Péterfay Eördőgh Lajos

ellen 85 ftt töké, ennek 1890. évi január hó 10. napjától számított 6 százalékos kamatai és eddig összesen 26 ftt 50 krt perkültség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felvált 444 ftt becsült butor, varrogép és fedeles kocsiból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az 1010.922. sz. kiküldött rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pécsett siklósi országit 27. sz. a, leendő esküszőre 1892. évi február 12 napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenmel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legutóbbt géronnek becsárban alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerinti lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett, 1892. évi január hó 29. napján.

Vitályos Imre,
kir. bírósági végrehajtó

Lederer Manó

kárpitos és diszitó Pécsett.

Elvállal **mindennemű diszítési munkákat.**

Kárpitos butorok jutányos árak mellett kaphatók.

Ajánlja továbbá **összeosukó párnázott vaságyait,** melyek olcsó áron eladatnak.

Számos megbízást kér tisztelettel

Lederer Manó

3851

kárpitos és diszitó.

Pályázat.

Gróf DRASKOVICH IVÁN baranya-sellyei hitbizományi uradalmában egy

írnoki állás

április hó 1-én betöltendő.

Pályázhat minden gazdasági intézetet végzett, fiatal egyén, ki a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen s a német nyelvet csak szóban is bírja.

Javadalmazása (lakás és teljes ellátáson kívül):

Készpénzintézés . . . 150 ft.
Zsoldföld 2400 ööl.

Ezenfelül állását megillető hányadban részesül a tiszta jövedelem utáni tisztí járulékból.

Pályázni öhajtók felszerelt folyamodványukat f. évi február hó végeig az uradalmi felügyelőséghez nyújtják be.

Baranya-Sellyén. 1892. évi február hó 5-én. 3881

Az uradalmi felügyelőség

675. szám. 1892.

3878.

Árverési hirdetmény.

Alulírott városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy a tettyei-, bárányuti- és esászár-bányákban gyakorlandó

mésző-aknázási jog

1892. évi április hó 1-től számított három évre **1892-ik évi február 20-án délelőtt 9 órakor** Pécs szab. kir. város gazdasági tanácstermében **zárt ajánlati tárgyalással** egybekötött nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Felhívatnak tehát haszonbéreini számdékozők, hogy 50 forint bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb **folyó hó 19-én délelőtt 12 óráig** a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, avagy pedig a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árverésen vegyenek részt.

A részletes árverési feltételek Herbert János gazdasági tanácsnoknál a hivatalos órák alatt betekínthetők.

Pécsen, 1892. évi február hó 3-án.

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

GUMMI-

különlegességek, kitűnő francia gyártmányo lucatja 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 és 8 ft. Preservatívok hűlgyek részére darabja 2 ft és 2 ft 50 k. Fékötők stb. stb. Igen használható minta-gyűjtemény (All 25 drbból) 5 ft Teljesen megbízható szállítás.

REIFF J. specialista

Bécs. IV. Margarethenstrasse No. 46.

Arjegyzékek ingyen, franco és titoktartással mellett.

Csuz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedorzosás a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismerős mint fájdalomenyitő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 kr-ért. Minthogy utazások léteznek, ennélfogva mindig határozottan „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő. 3789

Bátorkodunk tisztelettel köztudomásra hozni, hogy

műszaki irodánk

Király-utca 16. sz. alatt a régi katonai kórházban van, hol magánházak

belső vízvezetéki berendezésére

vonatkozólag szívesen fogadunk el jelentkezéseket s az ezen berendezésekre vonatkozó költséghimutatókat díjmentesen készítjük el.

Pécsen, 1891. július havában.

A pécsi vízműépítés vezetősége.
(Zellerin Mátyás.)

Eddig fölülmaradhatatlan!

MAAGER VILMOS-féle valódi tisztított

DORSMAJOLAJ

MAAGER VILMOS-GI BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 ft és kapható a gyári raktárban Bécsben HLB, am Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

PECSETT: Sipőcz István, Zsiga László, ifj. Erreth János és az Ingalmok gyógyszerárában, Rech Vilmos, Spitzer Sándor fia és Köszl János kereskedésében 3725

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, melyek mentesek minden ártalmas anyagtól s a legnagyobb eredménnyel használtnak az altesti szervek betegségeinél, különösen hólyagjók és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amellet egészen ártalmatlanabb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e biztos forrásait olvasni és cukrozott alakja miatt még a gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacskok dr Pitha ut. ar tanácsostól igen megtisztelt bizonyítvánnyal lettek kinttelve.

Egy fő labdacskot tartalmazó doboz 15 kr, egy fenger (8 doboz, 12 labdacsk) ára csak 1 ft o. e.

Óvás! Minden doboz a melyen a cég: gyógyszerár zum heil. Leopold nem áll és hátsó oldalán védjegyüket nem hordja, hamisítvány, melynek megvételétől a közönség óvatik. Igazán kell fi gyelni, hogy ne rossz s nemcsak semmit eredményt fel nem mutatható, de épséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan Neustein-féle Erzsébet-labdacskokat kell kérni és ezek a borítékban és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva.

Hauptniederlage in **Wien:** Apotheke zum heil. Leopold des Ph. Neustein Inerstadt, Ecke der Planken u. Spiegelgasse. Hauptniederlage in **Fünfkirchen** Apotheke S. Sipőcz, L. Zsiga und bei die Barmherzigen. in **B.-Sellye** F. Uwira

Máriaczei Gyomorcsoppek

magyszerűen hatnak gyomor betegségekre, főleg hasnyalvák és ártalmatlan ismeretleg Lazi és mászer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorfájás, hányás, lehellet, fejfájás, javanyu felbőflugás, hasmenés, gyomorégés. Különösen jók a következők: hányás, és andor és hányás, gyomorgörccs, széklet.

Hathatós gyógyszernek bizonyult lejárásánál, a nem nyitlan és a gyomor ártal- tózatott, gyomorfutóerejénél etelkkel és italokkal, glisták, májhepek és hamoromoknál.

Emlék májknál a **Máriaczei gyomorcsoppek** egy óra kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi forrattar:

Török Jozsef gyógyszerára
Budapest. Király utca 12 sz.

A vedjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni!! Csak oly csoppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (G. Brady és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítottam“.

A **Máriaczei gyomorcsoppek** valódián kaphatók.

Pécsen: Zsiga László, ifj. Erreth János, Sipőcz István, Gübel Kálmán és az Ingalmok sok gyógyszerárában, **Bécsen:** Ivorsky Béla gyógyszerárában, **Bihlónon:** Szentgyörgyi M. és Patrásch gyógyszerárában, **Szigetvárott:** Salamon Gyula és Viesz Sándor gyógyszerárában, **Baranya-Sellyén:** Uwira Ferenc gyógyszerárában.